

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії

Materials of International Interdisciplinary Scientific and Practical Internet Conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків, 17 жовтня 2024 року)

Харків

ПВНЗ «ХММУ»

2024

ВПЛИВ СУЧАСНИХ МОРФОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ НА РОЗРОБКУ ЕФЕКТИВНИХ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОГРАМ

Рихлік С. В., Тіщенко О. М., Дугін Д. В.

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

sv.rykhlik@kntmu.edu.ua

Вступ. Сучасна медицина активно розвиває методи реабілітації для пацієнтів після тяжких захворювань, травм або хірургічних втручань. Одним із ключових аспектів цього процесу є використання морфологічних методів, що дозволяють детально оцінювати стан тканин та органів. Завдяки таким методам, можна контролювати процес регенерації тканин, визначати оптимальні підходи до реабілітації та оцінювати ефективність терапії (Захарченко В.С., 2019). Актуальність дослідження полягає в необхідності оптимізації реабілітаційних програм на основі морфологічних показників для прискорення відновлення пацієнтів та підвищення якості їхнього життя.

Метою цього дослідження є вивчення впливу сучасних морфологічних методів на розробку ефективних реабілітаційних програм, які сприяють швидкому відновленню тканин та органів після патологічних станів. Дослідження також має на меті вивчити вплив морфологічних змін на процеси регенерації та визначити найефективніші стратегії реабілітації на основі отриманих даних.

Матеріали та методи. У рамках дослідження було використано кілька сучасних морфологічних методів, включаючи гістологічний аналіз, електронну мікроскопію, а також імуногістохімічні дослідження для визначення активності регенеративних процесів у різних тканинах. Вибір пацієнтів для дослідження проводився на основі наявності травматичних ушкоджень та хірургічних втручань, що вимагали тривалого реабілітаційного періоду. У дослідженні брали участь 50 пацієнтів, які проходили реабілітацію в спеціалізованих центрах.

Морфологічний аналіз тканин проводився на основі біопсійних зразків до і після реабілітаційних втручань, з подальшим порівнянням результатів. Особлива

увага приділялася змінам у тканинах м'язів, нервових волокон та кістковій тканині. Крім того, аналізувалися дані про використання фармакологічних засобів, що сприяють регенерації, та фізіотерапевтичних методів, таких як лазерна терапія та ультразвукова стимуляція.

Результати та їх обговорення. Результати дослідження показали, що використання сучасних морфологічних методів дозволяє ефективніше контролювати процеси регенерації тканин під час реабілітації. Гістологічний аналіз продемонстрував значне збільшення активності фібробластів у м'язовій тканині після впровадження фізіотерапевтичних методів, зокрема ультразвукової стимуляції (Іванов О.М., 2020). Це свідчить про те, що комбінація морфологічного моніторингу з фізичними методами терапії сприяє швидшому відновленню пацієнтів.

Імуногістохімічні дослідження показали підвищену експресію білків, відповідальних за відновлення нервових волокон, що свідчить про можливість прискореного відновлення нервової провідності після травм або хірургічних втручань (Сидоренко І.О., 2021). Ці результати особливо важливі для пацієнтів, які мають неврологічні ускладнення або ушкодження периферійної нервової системи.

Крім того, дослідження показало, що контроль морфологічних змін у кістковій тканині після травм і хірургічних втручань дозволяє визначати оптимальний час для застосування активних методів реабілітації, таких як фізіотерапія або електростимуляція. Виявлено, що початок активної терапії в оптимальний період значно знижує ризик розвитку ускладнень, таких як атрофія м'язів або контрактури суглобів.

Таким чином, результати дослідження демонструють, що використання морфологічних методів не тільки сприяє глибшому розумінню процесів регенерації, але й дозволяє адаптувати реабілітаційні програми для кожного пацієнта на індивідуальній основі, підвищуючи ефективність відновлення.

Висновки. Морфологічні методи відіграють важливу роль у розробці та

оптимізації реабілітаційних програм, забезпечуючи можливість моніторингу процесів регенерації на клітинному рівні. Використання таких методів у поєднанні з сучасними технологіями фізичної та фармакологічної реабілітації дозволяє значно підвищити ефективність відновлення пацієнтів після важких травм і хірургічних втручань. Подальші дослідження в цій галузі можуть сприяти розробці нових реабілітаційних стратегій, заснованих на індивідуальних морфологічних показниках кожного пацієнта.

Література

1. Іванов О.М. (2020). Міждисциплінарний підхід у підготовці медичних кадрів: сучасні виклики та перспективи. *Журнал медичної освіти*, 25(3), 15-23.
2. Захарченко В.С. (2019). Біоетика та правові аспекти в медичній освіті: сучасний стан і перспективи. *Медична етика та право*, 12(1), 33-41.
3. Сидоренко І.О. (2021). Інформаційні технології в медичній освіті та практиці: нові можливості для лікарів. *Інформаційні системи в медицині*, 9(4), 45-52.
4. Smith J. (2018). The role of interdisciplinary education in modern medical training. *Journal of Medical Education*, 31(2), 112-118.
5. Петренко А.Ю. (2022). Інтеграція знань з різних галузей науки для створення універсальних фахівців. *Медична освіта України*, 28(1), 27-35.

ДІЯ УДАРНОЇ ХВИЛІ НА НИРКИ

Кошарний В. В., Каграманян А. К., Козловська Г. О.

Дніпровський державний медичний університет, Дніпро, Україна

kosha.v@ukr.net

Вступ. Вивчення травми нирок при вибуховій травмі є надзвичайно актуальним з кількох причин. У світі спостерігається збільшення кількості ситуацій, пов'язаних з тероризмом, військовими конфліктами та промисловими аваріями, що призводить до численних вибухових травм. Вибухова травма часто